

PVN e-mācību 8 modulis

LIKMES

Kursa atziņas

Tas ir praktisks atbilstošākās kursa informācijas kopsavilkums.

Šajā e-mācību kursā izmantota atsauce uz ES PVN tiesību aktiem, kas ir spēkā 2020 gada 1. janvārī (attiecas uz ES PVN direktīvu, ES PVN atmaksas direktīvu un ES PVN īstenošanas regulu).

Šis modulis ir plašāka PVN kursa sastāvdaļa, ko veido šādas nodaļas:

- Ievads
- Teritorija
- Ar nodokli apliekama persona
- Darījumi
- Ar nodokli apliekamu darījumu vieta
- Digitālie pakalpojumi un vienots mini kontaktpunkts (MOSS)
- Iekasēšanas notikums un ar nodokli apliekamā summa
- **Likmes**
- Atbrīvojumi
- Tiesības uz atskaitījumu
- Atmaksa
- Pienākums

Šajā kursā tiek apskatīts jautājums "Kādu procentu likmi izmantot?".

1. Mācību mērķi

Mācību noslēgumā jūs spēsiet:

- Noteikt nepieciešamību veikt saskaņošanu, izmantojot **minimālos piemērojamo nodokļu līmeņus** un **izvēles shēmas**, lai samazinātu konkurences kropļojumu risku;
- Noteikt dažādos **likmju veidus** un apstākļus, kādos tie piemērojami: **standarta likmes, samazinātas likmes, citas likmes** (īpaši izņēmumi un pārejoši izņēmumi);
- Noteikt atļautās **pazeminātās likmes** un to piemērošanas ierobežojumus;
- Nesaskaņotā tirgū bez fiskālām robežām raksturot **laika un apmēra nosacījumus** par to, kā piemērot likmi (atbild uz jautājumiem "Kad?" un "Kur?").

2. Kādu likmi piemērot?

PVN direktīva nosaka likmju veidus, kas atkarībā no dažādiem nosacījumiem jāpiemēro visās dalībvalstīs. Minimālais piemērojamā nodokļa līmenis novērš fiskālās robežas starp dalībvalstīm. Tas nosaka noteiktu saskaņošanas līmeni.

Nesaskaņotā tirgū bez fiskālām robežām pastāv konkurences kropļošanas risks. PVN likmju atšķirības var radīt piegādātāju konkurences kropļojumus.

Lai noskaidrotu, kādu likmi piemērot, jums jānosaka, kur, kad un par ko šo likmi piemēro.

2.1. Kur, kad un par ko?

Vispirms jānoskaidro, **kurā dalībvalstī** tiek veikts darījums: piemēro to likmi, kas ir piemērojama dalībvalstī, kurā notiek ar nodokli apliekamais darījums. (Lai uzzinātu, kur notiek darījums, skatiet informāciju kursā "Ar nodokli apliekamo darījumu vieta".)

Kad zināt, kurā dalībvalstī darījums notiek, jums jānoskaidro, kad piemēro attiecīgo likmi. Piemērojamo likmi var noteikt tikai **pēc iekasēšanas gadījuma iestāšanās un kad PVN kļūst iekasējams**. Lūdzu, ņemiet vērā izņēmumus: tie plašāk izskaidroti kursā "Iekasēšanas notikums un ar nodokli apliekamā summa".

Kad jūs zināt, kur darījums notiek un kad piemēro attiecīgo likmi, jums jānoskaidro, kādu likmi piemērot.

Pirms saprast, kādu likmi piemērot, ir jānoskaidro **darījuma veids**. Pēc tam jums jānovērtē, vai šis darījums atbilst kādai no kategorijām, uz kurām var attiekties nestandarta likmes.

2.2. Likmju veidi

PVN direktīvā ir minēti trīs likmju veidi: standarta likme, pazeminātas likmes un citas likmes, kuras arī sauc par izņēmumiem, jo tās atkāpjas no parastajiem noteikumiem.

Dalībvalstīm ir jāpiemēro standarta likme, bet tās var nolemt, cik lielu procentuālo daļu piemērot PVN direktīvas noteiktajās robežās:

- Minimālajam likmes līmenim jābūt 15% (96. un 97. pants).
- Likmei jābūt vienādai, neatkarīgi no darījuma veida.

Attiecībā uz samazināto likmi:

- Minimālajam šo likmju līmenim jābūt 5%
- Samazinātās likmes var piemērot tikai attiecībā uz tām preču piegādēm un sniegtajiem pakalpojumiem, kuri minēti III pielikumā.
- Samazinātās likmes dalībvalstīs var piemērot saskaņā ar šo valstu politikas apsvērumiem.

Attiecībā uz citām likmēm pastāv īpaši izņēmumi bez laika ierobežojuma, kas ļauj piemērot samazinātās likmes:

- gāzei, elektrībai, centralizētajai siltumapgādei;
- mākslas darbu importēšanai;
- noteiktiem darījumiem Austrijā, Kiprā, Portugālē un Grieķijā (102.-105. pants un 109.-122. pants).

2.3. Izņēmumi

Izņēmumi ļauj dažām dalībvalstīm piemērot zemākas likmes darījumiem, kas veikti šo valstu asociētajās teritorijās:

- **Portugālē** darījumiem, kas tiek veikti Madeirā un Azoru salās, tostarp ceļa nodevām uz tiltiem Lisabonas apgabalā, var piemērot zemākas likmes nekā tiem, kas tiek veikti kontinentālajā teritorijas daļā.
- **Austrija** var piemērot otro standarta likmi tiem darījumiem, kas īstenoti Jungholcā un Mittelbergā.
- **Grieķija** var piemērot līdz 30% zemākas likmes nekā kontinentālajā teritorijas daļā tādiem darījumiem, kas īstenoti noteiktās Grieķijas salās.
- **Kipra** var piemērot vienu no divām 98. pantā minētajām samazinātajām likmēm sašķidrinātās naftas gāzes (LPG) piegādei balonos.

Ir daži izņēmumi, kas ir pārejoši, kaut arī tiem nav noteikta beigu datuma, piemēram: nulles likmes, izņēmuma gadījumā samazinātas likmes, īpaši samazinātas likmes, autostāvvietu likmes, īpaši dalībvalstu izņēmumi, samazinātas likmes puķkopības produktiem un malkai.

Pieklūt neierobežotajiem e-mācību kursiem iespējams, apmeklējot EUROPA tīmekļa vietni: https://ec.europa.eu/taxation_customs/eu-training/general-overview_en.

Atcerieties – tas ir ātrs un praktisks atbilstošākās kursa informācijas kopsavilkums. Par autentisku uzskatāmi vienīgi Eiropas Savienības Oficiālā Vēstneša publicētie Eiropas Savienības tiesību akti. Komisija neuzņemas nekādu ar apmācību saistītu atbildību vai saistības.